

7. Gartner Glossary. 2022. URL: <https://www.gartner.com/en/glossary>]

8. Gupta M.S. What is Digitization, Digitalization, and Digital Transformation? 2020. URL: <https://www.arcweb.com/blog/what-digitizationdigitalization-digital-transformation>

УДК 378.011.3:811.111

Климович Юлія,

викладач кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти
Житомирський державний університет імені Івана Франка

МЕТА-SKILLS ЯК КЛЮЧОВІ ВМІННЯ УСПІШНОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ХХІ СТОЛІТТЯ

В умовах швидкого прогресу суспільства в усіх сферах життя зростає значимість специфічних навичок та вмінь, які забезпечують здатність майбутніх фахівців адаптуватися до соціальних новацій та використовувати власний потенціал у повному обсязі. Поява платформ штучного інтелекту (ШІ) наближає до перспективи, коли більшість функцій, сьогодні виконуваних людьми, зможуть бути успішно здійснені машинами, що, у свою чергу, вимагає переосмислення підходів до визначення необхідних життєво важливих умінь фахівців нового покоління, зокрема вчителів іноземних мов, з урахуванням глобальних процесів трансформації ринку праці.

Непередбачуваність соціальних та геополітичних умов вимагає здатності швидко пристосовуватися до змін, що забезпечується наявністю у фахівців так званих **meta-skills**. Попри те, що сама концепція meta-skills (або метакогнітивних умінь) є відносно новою, більшість науковців сходяться в поглядах щодо визначення цього поняття. Відтак, М. Ньюмаєр (M. Neumeier) у своїй книзі «Meta Skills: Five Talents for the Robotic Age» зазначає, що *«мета уміння є адаптивними, а отже можуть переноситися з одного контексту на інший не втрачаючи свою ефективність»*[2]. Г. Разетті (G. Razzetti) визначає meta-skills як *«майстерність, що*

збільшує і активує інші навички; високорівневе уміння, яке дозволяє ефективніше використовувати функціональні знання; каталізатор для швидшого вивчення і побудови нових навичок» [4]. На думку Л. Мандро, «*meta-skills* сприяють формуванню в особистості конкретного способу мислення та стратегій, що спрямовані на постійне бажання навчатися новому, вирішувати проблемні завдання, розвивати додаткові специфічні компетентності – тобто навчатися впродовж життя та адаптуватися до перманентних світових змін» [1].

Шотландська національна агенція «Skills Development Scotland» [6] пропонує уніфіковану класифікацію meta-skills, яка складається з трьох блоків (рис. 1).

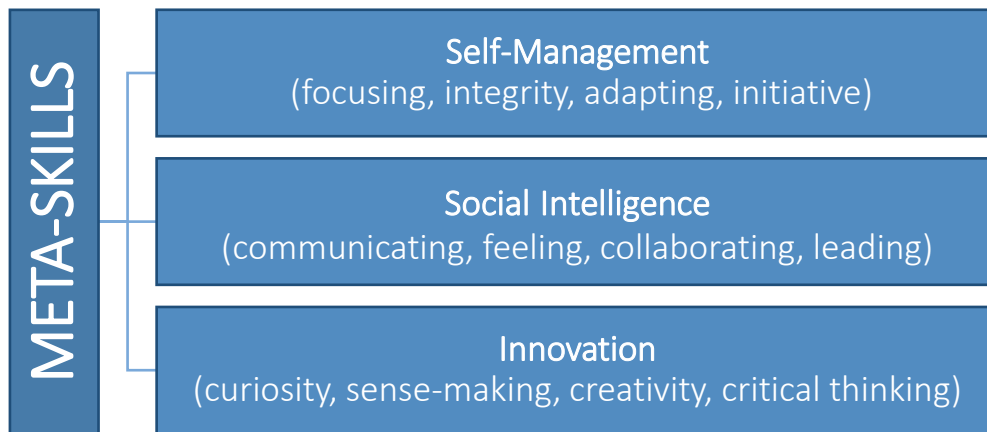

Рис. 1. Блоки meta-skills за класифікацією Skills Development Scotland

Самоуправління (Self-Management). Здатність керувати власним часом та пристосовуватися до постійних змін задля особистісного й професійного зростання, ефективності та продуктивності. Здатність до самоуправління передбачає:

- *фокусування (концентрацію) уваги* (фільтрація і сортування інформації, вибір лише необхідних інформаційних та матеріальних ресурсів);
- *доброчесність* (наявність особистісних цінностей, дотримання етичних норм, чесність та відкритість, рефлексія);
- *адаптивність* (готовність втілювати новітні ідеї та підходи, здійснення критичного аналізу нових знань та досвіду, гнучкість під час врегулювання нестандартних проблемних ситуацій, стійкість до викликів та складнощів);

- *ініціативність* (незалежне, самостійне мислення, відповідальність, прийняття обдуманих рішень та ризиків, довіра до власних здібностей та суджень).

Соціальний інтелект (Social Intelligence). У 21 столітті здатність до ефективної соціальної взаємодії є запорукою затребуваності фахівця на ринку праці, адже продуктивність будь-якого колективу насамперед залежить від комфортної атмосфери співробітництва та злагодженої роботи в ньому. Соціальний інтелект передбачає:

- *комунікабельність* (розуміння та донесення вербальних і невербальних меседжів, здатність бути активним слухачем, ділитися знаннями, переконувати, мотивувати та надихати співрозмовника);

- *емпатію* (розуміння власної приналежності до суспільства (соціальна свідомість), уміння поставити себе на місце співрозмовника);

- *співпрацю* (здатність будувати відносини й працювати в колективі здала досягнення спільної мети, пристосуватися до різних культурних середовищ);

- *лідерство* (здатність впливати на рішення колективу шляхом обґрунтування власної позиції, задавати темп та напрям у командній роботі, надавати конструктивний зворотній зв'язок з метою вдосконалення колективного продукту, бути каталізатором змін).

Інновативність (Innovation). Можливість створювати позитивні суспільні зміни самостійно, а не дозволяти змінам відбуватися без участі громадян. Інновації можуть бути представлені на різних рівнях: від особистостей, які мають цікаві, відкриті, творчі погляди, до підприємств чи організацій, що розробляють та використовують нові технології для зміцнення економіки та вирішення глобальних проблем. Інновативність включає:

- *допитливість* (здатність спостерігати та ставити під сумнів наявні знання, визнавати проблемні аспекти власної діяльності);

- *смыслотворення* (здатність аналізувати, класифікувати й категоризувати інформацію та, водночас, уміти синтезувати знання й мислити цілісно, розпізнавати можливості для впровадження інновацій);

- *креативність* (здатність генерувати, досліджувати та поширювати (представляти) ідеї, що відображають актуальні інтереси та потреби суспільства);

- *критичне мислення* (здатність мислити логічно та раціонально, формувати власні судження ґрунтуючись на валідних знаннях).

У контексті професійного розвитку вчителя іноземної мови *самоуправління* відіграє ключову роль, адже ця здатність дозволяє керувати власним часом і ресурсами не лише для підготовки занять, але й для самоосвіти і самовдосконалення впродовж життя. Самоуправління допомагає педагогу залишатися вмотивованим та продовжувати працювати над власною майстерністю, навіть у випадку професійних труднощів. *Соціальний інтелект* забезпечує здатність вчителя співпрацювати як з учнівським, так і з педагогічним колективом. Водночас, соціальний аспект meta-skills підсилюється важливістю формування цілісної вторинної мовної особистості у здобувачів (розуміння лінгвістичних та соціокультурних особливостей народу, мова якого вивчається). *Інновативність* є невід’ємною рисою будь-якого освітянина, адже саме вона дозволяє успішно конкурувати на ринку праці й відповідати сучасним суспільним вимогам до вчителя нового покоління. Критичне мислення й рефлексія над власною педагогічною практикою забезпечують аналіз роботи, виявлення сильних і слабких сторін та пошук шляхів для постійного вдосконалення методів і підходів до навчання.

Отже, незважаючи на існуючі визначені характеристики, різниця між meta-skills та soft-skills (широко дослідженими у науковій літературі), є досить несуттєвою, що спонукає до роздумів щодо доцільності запропонованих класифікацій. На наш погляд, вивчення відмінностей між soft-skills та meta-skills може стати предметом подальших досліджень, спрямованих на розуміння природи цих умінь та їхнього впливу на професійну діяльність педагогів і ринок праці в цілому.

Список використаних джерел та літератури

1. Мандро Л. «Soft skills» та «meta skills» як основа фахового зростання соціальних працівників. *Наука і освіта: науково-практичний журнал*. 2022. № 3. С. 31–35.

2. Neumeier M. *Meta Skills: Five Talents for the Robotic Age*. Indianapolis: New Riders (Pearson Education). 2013. 278 p.
3. Prasittichok P, and Klaykaew K. K. Meta-skills development needs assessment among undergraduate students. *Heliyon*. 2022. № 8:e08787. URL: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e08787>
4. Razzetti G. *The Metaskills You Need to Thrive in the 21st Century*. 2018. URL: <https://www.fearlessculture.design/blog-posts/the-metaskills-you-need-to-thrive-in-the-21st-century>
5. Senova M. Meta-skills are the key to human potential. *BESS*. 2020. № 2 (1). P. 133–137.
6. A guide to meta-skills across the curriculum. *Skills Development Scotland*. 2021. URL: <https://www.skillsdevelopmentscotland.co.uk/media/wdbnxvwt/guide-to-meta-skills-across-the-curriculum.pdf>

УДК 339.138

Корнієнко Микола,

здобувач 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 075 «Маркетинг»

Калініченко Олена (науковий керівник),

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, менеджменту,
маркетингу та готельно-ресторанної справи

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПРОЦЕС ОРГАНІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Організація маркетингових досліджень на підприємстві є надзвичайно актуальним у сучасних умовах бізнесу. Зростаюча конкуренція та постійні зміни на ринку створюють потребу в ефективній стратегії маркетингу для підтримки